

Beleidsplan 2014-2019

De DonderbergGroep, Stichting voor Follies, Tuinsieraden en Vermaaksarchitectuur

Fiscaal nummer/RSIN: 802426578

Dit is het beleidsplan van de DonderbergGroep, Stichting voor Follies, Tuinsieraden en Vermaaksarchitectuur dat voor de periode 2014-2019 uiteenzet hoe de stichting haar doelstellingen wil verwezenlijken, welke middelen ze daartoe wil inzetten en hoe ze is georganiseerd.

De stichting werd op 7 mei 1993 opgericht en richt zich vooral op de follies die in Nederland en België, veelal in tuinen, zijn gebouwd vanaf de tweede helft van de achttiende eeuw.

'Follies' is een verzamelnaam voor allerlei bizarre bouwwerken, bouwkundige dwaasheden, versieringen van tuinen, parken en kerkhoven en al dan niet functionele bouwsels met bijzondere amusementswaarde. Follies vallen vooral op door hun eigenzinnige vormgeving, vaak wars van de heersende smaak, hun originele materiaalgebruik, (schijnbare) nutteloosheid en vaak unieke reden van bouw. In architectuurhistorisch opzicht zijn zij dan ook vaak van belang als proeftuin voor nieuwe bouwstijlen.

Daarnaast richt de stichting zich op tuinsieraden en vermaaksarchitectuur. Dit zijn bouwwerken die een sterke verwantschap kunnen vertonen met follies en daarom ook binnen het aandachtsgebied van de stichting vallen.

Organisatie

De stichting functioneert middels een door hen zelf gekozen bestuur.

Vanaf 1 januari 2014 is de samenstelling als volgt:

Wim Meulenkamp, voorzitter

Anton Nuijten, vicevoorzitter

Henriette Vecht, secretaris/penningmeester (aftredend in het jaar 2014)

Martin van den Broeke, lid

Moni Engel, lid, speciaal belast met fondsenwerving

Het bestuur vergadert vier keer per jaar. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter en vice-voorzitter. Daarnaast zijn er drie commissies in het leven geroepen, ieder met een specifiek aandachtsgebied, te weten:

- het organiseren van excursies en studiedagen/ symposia;
- redactie van de nieuwsbrief;
- ontwikkeling en actueel houden van de website.

In iedere commissie is een lid van het bestuur vertegenwoordigd. De besluitvorming ligt in handen van het bestuur.

Financiën

De DonderbergGroep kent geen winstoogmerk. De financiën worden geheel gegenereerd door contributiegeld van de donateurs. Iedereen die is geïnteresseerd in follies of verwante vermaaksarchitectuur kan donateur worden van de DonderbergGroep.

De leden van het bestuur genieten geen vergoeding voor hun werkzaamheden. Zij kunnen wel een vergoeding ontvangen voor de kosten die zij maken in de uitoefening van hun functie. Dit geldt ook voor de leden van de commissies die het bestuur instelt, zoals de excursiecommissie en de redactiecommissie.

In 2014 is de donateurbijdrage vastgesteld op (minimaal) €22,50 per jaar.

Donateurs

Donateurs van de DonderbergGroep zijn mensen met een persoonlijke belangstelling voor follies, architectuur en tuinkunst, mensen die zelf follies bouwen of beroepsmatig betrokken zijn bij dit onderwerp.

Binnen de stichting is er ook aandacht voor meer eigentijdse, moderne uitingen van bijzondere architectuur, zoals de objecten van zgn. zelfbouwers, een aparte groep amateur-architecten die objecten bouwen die als folly beschouwd kunnen worden. Sommige van deze zelfbouwers zijn donateur van de stichting.

De DonderbergGroep voldoet aan een behoefte bij een select publiek tot het verbreiden en verdiepen van de kennis van follies en aanverwante bijzondere architectuur.

Op 1 januari 2014 bedroeg het aantal donateurs van de stichting ongeveer 80.

Relatie met andere organisaties

De DonderbergGroep onderhoudt in Nederland relaties met twee andere stichtingen: het Tuinhistorisch Genootschap Cascade (opgericht in 1987) en de stichting Doolhof en Labyrint (opgericht in 2002). Ook is de DonderbergGroep vertegenwoordigd in het in 1999 door de Koninklijke Nederlandse Oudheidkundige Bond opgerichte Platform Mariaplaats, dat zich bezig houdt met de materiële cultuurhistorie.

In het buitenland bestaat sinds de oprichting een goede band met de zusterorganisatie in het Verenigd Koninkrijk, the Folly Fellowship (opgericht in 1988), waarmee een gezamenlijke excursie naar het wonderlijke folly-landschapspark Desert de Retz te Chambourcy in Frankrijk werd georganiseerd.

Missie en visie

De stichting meent dat follies, tuinsieraden en vermaakarchitectuur in Nederland (en België) nog te vaak slechts marginaal in de belangstelling staan en dat zij hoger op de ranglijst van belangwekkende architectuur mogen prijken. Follies kenmerken zich door een eigenzinnige bouwtrant, originele vormgeving en bijzondere esthetische beleving. De onbekendheid maakt dit erfgoed kwetsbaar. Daarom beoogt de DonderbergGroep de bekendheid van follies, als een uniek architectonisch verschijnsel, te vergroten, de voorbeelden van deze specifieke architectuur in Nederland en België te inventariseren en de kennis daarover uit te dragen. Hetzelfde geldt voor tuinsieraden en vermaakarchitectuur: ook voor deze objecten vormt onbekendheid een bedreigende factor in hun voortbestaan die door onderzoek en kennisverspreiding verminderd kan worden.

Statutaire doelstellingen

De stichting heeft ten doel: het bevorderen van de studie naar en het behoud van architectuurelementen als follies, tuinsieraden en vermaakarchitectuur in Nederland en België. De stichting tracht dit doel onder meer te verwezenlijken door:

- het uitgeven van een nieuwsbrief (de PorteFolly genaamd);
- het organiseren van lezingen en excursies;
- het in voorkomende gevallen beheren van architectonische objecten;
- het adviseren bij conservering en restauratie;
- het aangaan van samenwerking, nationaal of internationaal, met organisaties met een gelijksoortig doel;
- het inventariseren van nog bestaande, nieuwe of verdwenen voorbeelden van tuinsieraden, follies en vermaakarchitectuur;
- het verzamelen en breed ter beschikking stellen van relevante documenten.

Toekomstige doelen en werkzaamheden

Het toekomstige beleid van de DonderbergGroep voor de jaren 2014-2019 zal vooral gericht zijn op de statutaire doelstellingen en een verdieping daarvan: het bevorderen van de studie over en het behoud van follies, tuinsieraden en vermaaksarchitectuur.

Dit houdt de volgende werkzaamheden in:

- de stichting krijgt meer het karakter van een werk-/studiegroep, die folly- of aanverwante onderwerpen bestudeert en hierover publiceert of via de eigen website naar buiten brengt;
- het organiseren van excursies. Deze kunnen mogelijk ook in samenwerking met gelieerde organisaties worden georganiseerd;
- lezingen geven (betaald) of een symposium of studiedag organiseren, bij voorkeur in samenwerking met regionale of gespecialiseerde erfgoedorganisaties; of een excursie combineren met een lezing die meer diepgaand een folly- of aanverwant onderwerp behandelt;
- kennis verzamelen door contact te zoeken met architectuuropleidingen en studenten benaderen en uitnodigen om specifieke folly- of aanverwante onderwerpen te onderzoeken;
- kennis verzamelen en behouden door het opzetten van een folly-archieef, waar folly-literatuur van donateurs bijeen wordt gebracht en gehouden;
- intensiveren van contacten met erfgoedorganisaties en andere verwante instellingen;
- publicatie van monografische bijdrages, onder auspiciën van de DonderbergGroep, over tuinsieraden in de *Reeks voor Tuingeschiedenis* van Arinda van der Does;
- signaleren van bedreigde follies / tuinornamenten en deze proberen te behouden d.m.v. gerichte acties, publicaties en samenwerking met andere (locale of gespecialiseerde) erfgoedorganisaties;
- advisering en rapportage (waardebepaling) over follies, tuinsieraden en vermaakarchitectuur;
- onderzocht gaat worden of er regionale steunpunten (consuls) kunnen worden aangewezen: donateurs die bereid zijn in hun regio activiteiten van de stichting te ondersteunen en alert te zijn op nieuwe ontwikkelingen;
- het vergroten van de bekendheid van de DonderbergGroep door een meer actief acquisitiebeleid, mogelijk via website / weblog, een bredere verspreiding van PorteFollies en ruimere aandacht voor lezingen en excursies.

Bijzondere aandachtspunten

Door terugloop van het aantal donateurs en daarmee inkomsten uit donaties, zal de DonderbergGroep zich meer richten op het vergroten van de bekendheid van de stichting. Dit kan op verschillende manieren:

- het inrichten van een website waarop gegevens over follies, tuinsieraden en vermaaksarchitectuur worden geplaatst en de mogelijkheid van een weblog of publieksdeelname wordt geboden. Dit heeft prioriteit;
- lezingen aanbieden, bijvoorbeeld in tuinkringen, waarvoor een vergoeding wordt gevraagd;
- donateurs stimuleren introducés en andere belangstellenden mee te nemen naar excursies of lezingen;
- advertenties plaatsen of folders verspreiden bij onderwijsinstellingen;
- PorteFolly-nummers aanbieden aan regionale bibliotheken.

De financiële draagkracht van de stichting kan verder worden vergroot door:

- meer bekendheid te geven aan de culturele ANBI-status, waarbij giften aftrekbaar zijn van de belastingen;
- het instellen van een 'life membership' (donateur voor het leven);
- sponsoring of fondsen- en donateurwerving;
- de mogelijkheid om niet-donateurs tegen betaling aan excursie te laten deelnemen wordt onderzocht.

Tijdpad

In het jaar **2014** ligt de eerste prioriteit in het vervullen van de functie secretaris/penningmeester. Ten tweede is het van duidelijk belang de website operationeel te maken en tegelijk een gekwalificeerde webmaster te vinden. Ook moet gezocht worden naar een beheerder voor het Nationaal Folly Archief.

Tussen **2014 en 2019** zullen er ieder jaar lezingen, een symposium of studiedag worden georganiseerd. Ook zullen er ieder jaar, bij voldoende belangstelling en in afgeslankte vorm, excursies worden aangeboden aan de donateurs, mogelijk in combinatie met een lezing.

In **2017-2018** wordt het nieuwe beleid geconsolideerd en zal veel aandacht gegeven worden aan de viering van het 25-jarig bestaan van de DonderbergGroep in mei 2018. Gedacht wordt aan een groot symposium, dat duidelijk maakt welke rol de kennis over en het behoud van follies in Nederland vervult. Daarbij gaat het vooral om de cultuurhistorische context en de samenhang met andere disciplines, zoals de landschapsarchitectuur. Een tweede relatie ligt er met de bouwkunde en de daarbij gebruikte materialen. En als derde relatie is er de achtergrond van de bouwer of opdrachtgever: het verhaal achter de folly. De verwachting bestaat dat zo'n symposium kan bijdragen tot de bescherming van follies en wellicht, in navolging van funerair erfgoed en industrieel erfgoed, tot de erkenning van deze bijzondere architectuur als fantastisch erfgoed.